

Beslisnota voor het College van B&W

Onderwerp: Bezwaar tegen verdeelbesluit Gelderland 2024 (Spreidingswet)

Collegedatum: 21 januari 2025

Voorgesteld besluit

het College van B&W besluit:

conform de bijlage bezwaar te maken tegen het besluit van de Minister van Asiel en Migratie, van 20 december 2024, nr. 6015728 houdende de verdeling van asielopvangplaatsen in het kader van de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (hierna: Spreidingswet) over de provincie Gelderland (hierna te noemen: verdeelbesluit Gelderland 2024);

Aanleiding

In het verdeelbesluit Gelderland 2024 heeft de Minister van Asiel en Migratie de verdeling van asielopvangplaatsen in het kader van de Spreidingswet over de provincie Gelderland vastgesteld. Het verdeelbesluit ziet op het aantal asielopvangplekken dat in de kalenderjaren 2025 en 2026 per gemeente in de provincie Gelderland moet worden gerealiseerd.

Volgens het verdeelbesluit Gelderland 2024 moet de gemeente Druten 100 asielopvangplekken realiseren. In het verdeelbesluit Gelderland 2024 is ten onrechte geen rekening gehouden met de gezamenlijke opgave van de gemeenten Druten en Wijchen, zoals neergelegd in het Provinciaal Gelders Plan (hierna: provinciaal verslag), dat op 29 oktober 2024 door de commissaris van de Koning (hierna: cvdK) van de provincie Gelderland aan de Minister van Asiel en Migratie is aangeboden.

In het verdeelbesluit bevestigt de Minister van Asiel en Migratie, conform artikel 5, eerste lid, van de Spreidingswet en artikel 2, tweede lid, van de Beleidsregel verdeelbesluiten bij het vaststellen van de te realiseren asielopvangplekken (hierna: Beleidsregel) de in het provinciaal verslag genoemde verdeling over te hebben genomen, althans als uitgangspunt te hebben genomen. Desondanks wijkt het verdeelbesluit Gelderland 2024 ten aanzien van de gemeente Druten substantieel af van hetgeen in het provinciaal verslag is opgenomen.

Op grond van het bovenstaande zijn er gronden om bezwaar te maken tegen het verdeelbesluit Gelderland 2024.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
12-04-2023	Z/23/111133 Gezamenlijke opgave opvang asielzoekers
12-04-2023	Z/23/111135 Verdeling gezamenlijke opgave
27-06-2023	Z/23/128604 Informatienota asielvervolgopgave Druten
13-09-2023	Z/23/128604 Beslisnota locatiekeuze asielopvang Druten
09-10-2023	Z/23/141269 Beslisnota deelplan Rijk van Nijmegen opvang vluchtelingen
28-11-2023	Z/24/147156 Beslisnota verklaring duur noodopvanglocatie
27-02-2024	Z/2/229457 Informatienota concrete gevolgen invoering van de Spreidingswet voor de gemeente Druten - 2024
09-04-2024	Z/24/236137 Beslisnota actualisatie gezamenlijke opgave asielzoekers Druten
17-09-2024	Z/24/261203 Beslisnota Regionaal Plan 'Opvang en huisvesting vluchtelingen' van het Rijk van Nijmegen

Gewenst resultaat

Het gewenst resultaat is dat de Minister van Asiel en Migratie het verdeelbesluit Gelderland 2024 wat betreft Druten herzielt en dat in het verdeelbesluit een nieuwe verdeling wordt gemaakt waarin de gezamenlijke opgave van de gemeenten Druten en Wijchen als uitgangspunt wordt genomen. Hiermee wordt recht gedaan aan het provinciaal verslag, artikel 5, eerste lid van de Spreidingswet en artikel 2, tweede lid van de Beleidsregel.

Argumenten**1.1** *Het verdeelbesluit Gelderland 2024 doet geen recht aan de reeds lang bestaande gezamenlijke asielopgave van de gemeenten Druten en Wijchen*

Druten en Wijchen hebben, ruim voordat de Spreidingswet in werking trad, hun verantwoordelijkheid genomen voor het realiseren van asielopvangplekken. In april 2023 hebben deze gemeenten onderling afspraken gemaakt over de verdeling van de te realiseren asielopvangplekken. In april 2024 zijn deze afspraken, mede naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Spreidingswet en daarop gebaseerde capaciteitsraming, geactualiseerd. In de capaciteitsraming van 31 januari 2024 was opgenomen dat Druten 114 asielopvangplekken zou moeten realiseren en Wijchen 243 asielopvangplekken. In navolging van deze

gezamenlijke opgave is Druten per 30 april 2024 een (nood)opvangvoorziening gestart voor de duur van twee jaar. Deze voorziening heeft een capaciteit van 100 plekken. In Wijchen zijn de voorbereidingen voor de realisatie van een asielzoekerscentrum met een capaciteit van 300 plekken voor de duur van 10 jaar gestart. Uitgaande van de capaciteitsraming Spreidingswet, komen de gemeenten Wijchen en Druten op deze wijze 57 asielopvangplaatsen te kort. Dit tekort wordt (grotendeels) ondervangen doordat in Druten twee amv-huizen voor in totaal 8 personen zijn gerealiseerd en in Wijchen op 1 september 2024 voor de duur van 3 jaar een doorstroomlocatie voor maximaal 30 personen is geopend.

1.2 Het verdeelbesluit Gelderland 2024 berust op een onjuiste interpretatie van het provinciaal verslag

Hoewel de Minister van Asiel en Migratie aangeeft dat ze het provinciaal verslag als uitgangspunt heeft genomen, is dit wat betreft de gemeenten Druten en Wijchen niet het geval. In de aanbiedingsbrief van de cvdK bij het provinciaal verslag werd namelijk aangetekend (onder paragraaf 6: uitruil- en/of vereveningsafspraken) dat Druten en Wijchen de indicatieve opgaven (respectievelijk 114 en 243) gezamenlijk oppakken. Vermeld staat dat Druten per april 2024 is gestart met een locatie van 100 asielopvangplekken voor de duur van twee jaar. Wijchen realiseert in 2025 300 asielopvangplekken voor 10 jaar en neemt de opgave van Druten in 2026 over. Daarnaast is per september 2024 in Wijchen een doorstroomlocatie voor statushouders gerealiseerd voor 27 personen voor drie jaar. Deze gezamenlijke opgave wordt echter niet onderkend in het verdeelbesluit.

1.3 Het ongewenste gevolg van het huidige verdeelbesluit is dat Druten na 1 mei 2026 niet meer voldoet aan het verdeelbesluit Gelderland 2024

Het gevolg van het verdeelbesluit is dat Druten vanaf 1 juli 2025 100 asielopvangplekken mogelijk zal moeten maken tot in ieder geval 2027. De huidige noodopvanglocatie met 100 plekken zal echter tot 1 mei 2026 openblijven. Dat betekent dat Druten na 1 mei 2026 niet meer voldoet aan het verdeelbesluit. Deze zouden door Wijchen (na realisatie van het asielzoekerscentrum) worden overgenomen, maar dat is niet in het verdeelbesluit terechtgekomen.

1.4 Aan het indienen van bezwaar kleven geen risico's

Het indienen van bezwaar levert geen risico's op in die zin dat het aantal te realiseren asielopvangplekken in Druten hoger kan uitvallen. Indien het bezwaar ongegrond wordt verklaard, blijft de verdeling zoals die is vermeld in het huidige verdeelbesluit.

Tegenargumenten en risico's

2.1 Het bezwaar wordt ongegrond verklaard

Indien het bezwaar ongegrond wordt verklaard, blijft de verdeling zoals die is vermeld in het huidige verdeelbesluit. Dit betekent dat Druten in 2025 en 2026 100 asielopvangplekken beschikbaar zal moeten hebben. De huidige noodopvanglocatie met 100 plekken zal tot 1 mei 2026 open blijven.

2.2 *Het kabinet wil de Spreidingswet intrekken*

Het kabinet heeft aangegeven de Spreidingswet te willen intrekken en hiervoor een crisiswet in te willen voeren. Deze crisiswet zal nog moeten worden beschreven en passen binnen de regelgeving geldend binnen Europa. Dit is geen gelopen race. Gemiddeld duurt de verandering of intrekking van een wet twee jaar en het is de vraag of Europa instemt met de nog uit te werken crisiswet. Dit betekent dat de Spreidingswet van kracht is en blijft waar we als gemeente aan moeten voldoen.

Financiële gevolgen

Het indienen van bezwaar voorkomt hopelijk dat de gemeente Druten extra kosten zal moeten maken om te voldoen aan het aantal asielopvangplekken zoals genoemd in het huidige verdeelbesluit. Het indienen van het bezwaar heeft zelf geen financiële gevolgen.

Uitvoering of vervolgstappen

Na besluitvorming door het college wordt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 31 januari 2025, over gegaan tot het per post (zoals is vereist) indienen van bezwaar tegen het verdeelbesluit Gelderland 2024.

Geheimhouding:

N.v.t.

Bijlage:

- Bezwaar tegen het verdeelbesluit Gelderland 2024 d.d. 20 december 2024